

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 10359
Tarih : 19.01.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 19/01/2022 13:49
Sayı: E-120.10-
0950801

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İnsan Hakları Derneği (İHD), Özgürlük İçin Hukukçular Derneği (ÖHD) ve Çukurova Tutuklu ve Hükümlü Aileler Dayanışma Derneği (Çukurova TUHAY-DER) Mersin şubeleri, Tarsus T Tipi Kapalı Cezaevi'ndeki hak ihlalleri ve sorunlara ilişkin hazırladıkları raporu kamuoyuna açıkladı. Tarsus T Tipi Kapalı Cezaevi ile ilgili tespit edilen hak ihlallerinin, işkence ve kötü muamele uygulamalarının son bulması, tespiti ve incelenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Av. Abdullah Koç
HDP Ağrı Milletvekili

ÖZET GEREKÇE

Tarsus T Tipi Kapalı Cezaevi'ndeki hak ihlalleri kamuoyuna yapılan açıklamada; İnfaz Yasası'nın keyfi bir araç haline getirildiğini dile getiren İHD Mersin Şubesi Cezaevi Komisyonu Sözcüsü avukat Battal Gazi İnci "İşkence ve kötü muamele ile ilgili, halay çeken mahpuslara disiplin cezası verildiği, mahpuslardan Abdulhalim Özdemir'e 19 gün hücre cezası verildiği, halay çeken mahpuslara hapisane idaresince verilen haksız disiplin cezalarının tamamının Tarsus İnfaz Hakimliği'nce iptal edildiği öğrenilmiş, cezaların tamamen keyfi olduğu, mahpusların sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerinin ceza tehdidi ile engellendiği, İnfaz Yasasının mahpusları sindirmek için keyfi bir araç olarak kullanıldığı gözlemlenmiştir" iddialarında bulunuldu.

Tutuklulara verilen disiplin cezalarını aktaran Battal Gazi İnci, "Mahpuslara zorla koğuş değişikliği dayatıldığı, koğuş değişikliği sırasında cebir uygulandığı, kişisel eşyalarının taşınmasına müsaade edilmediği, sonrasında idare tarafından da eşyaların verilmediği öğrenilmiştir. Mahpus Ahmet Beyaz'ın çıplak aramaya maruz kaldığı iddia edilmiştir. Sağlık, beslenme ve hijyen ile ilgili; özellikle son yıllarda raporlarımıza yansıdığı üzere Mersin yerindeki hekimlerin mahpuslara yönelik tavır ve davranışlarının, tedavi yöntemleri ya da keyfi tutumla tedaviden kaçınma eylemlerinin vahim ve endişe verici boyuta ulaştığı gözlemlenmiştir. Mahpuslara hiçbir tehlike intibası uyandırmamalarına rağmen peşin bir yargı ile kelepçeli muayene dayatılması, mahpus Sara Kaya'nın tedavisinin seyri için mahrem bölgelerinin görüldüğü bir muayene sırasında gardiyanın içeride kalmasının dayatılması, bu durumdan rahatsız olan mahpusun hekimin sözlü tacizine maruz kalması ve tedavisinin yarım bırakılmasının insan haklarına ve meslek onuruna ağır saldırı niteliği taşıdığı tespit edilmiştir" diye konuştu.

GEREKÇE

Hasta tutukluların durumuna değinen Battal Gazi İnci, şunları sıraladı: “Mahpuslardan Songül Bağadır’ın mide rahatsızlığı olduğu, Sara Kaya’nın kalp ve tansiyon rahatsızlığının olduğu, Ahmet Çelik’in 2015 yılında gözaltına alındığı esnada kafasına aldığı darbe neticesinde felç geçirdiği, daha önce hapishanede kalamayacağına ilişkin raporu bulunmasına rağmen hala hapishanede tutulduğu, Nesip Yapıcı’nın yakın zamanda gırtlak kanserini atlattığı, halen tedavisinin devam ettiği, ayrıca kalp ve tansiyon rahatsızlığının olduğu, Muhammet Akyüz’ün bacağında ve vücudunun başka bölgelerinde mermi yarasının olduğu, ameliyat edilmesi gerektiği, Vedat Aydın’ın kalp rahatsızlığı ve KOAH hastalığı olduğu ve yoğun dış ağrıları çektiği, Abdulaziz Özdemir’in hipertansiyon ve kalp rahatsızlığı olduğunu, Ali Atan ve Ali Şen’in tansiyon ve astım hastası olduğu, Şemsettin Kaya’nın astım, şeker ve tansiyon hastası olduğu ayrıca ciğerlerinde sıkıntı olduğu, Murat Karaarslan’ın ağır kalp hastası olduğu, anjiyo olması gerektiği, Adnan Özbay ve Mustafa Abi’nin şeker hastası olduğu, Abdülkerim Aksu, Kasım Elçi ve Hadi Elçiçek’in kalp hastalığının olduğu, Nesip Kaplan’ın çölyak hastası olduğu, Mehmet Aktaş’ın epilepsi hastası olduğu ve son zamanlarda kalp rahatsızlığı yaşadığı, Rıdvan Özer’in KOAH hastası olduğu, Mahmut Kaygan’ın hayalarında büyüme olduğu, cezaevinde yardımsız yaşayamayan Wernika Korsakoflu ve cezaevinde kalamaz ATK raporuna rağmen Yavuz Ateş’in halen tahliye edilmediği öğrenilmiştir. Hapishane koşulları ve yaşanan hak ihlallerinin hasta mahpusların yaşamını çekilmez duruma getirdiği, özellikle ağır kronik rahatsızlığı olan mahpuslara makul yaşam ve tedavi koşullarının sunulmadığı, sağlık haklarının ihlal edildiği gözlemlenmiştir.”

Tutukluların beslenme ihtiyaçlarının yetersiz ve şartların kötü olduğunu, kantin fiyatlarının yüksek olduğunu, gardiyanların hijyen kurallarına dikkat etmediğini, salgın tedbirlerine dikkat edilmediğini sıralayan İnci, “Mahpuslara havalandırmaya çıkma, spor yapma ve sosyalleşme imkanları tanınmadığı, tecrit koşullarının dayatıldığı, oda değiştirme taleplerinin yerine getirilmediği, eğitsel ve kültürel faaliyetlerin neredeyse tamamen durduğu, Kürtçe yazılan mektupların verilmediği ve sair ihlaller gözlemlenmiştir. Kitap, dergi, gazete ve sair imkanları ile dilekçe hakkı ile ilgili; mahpuslara Yeni Yaşam Gazetesi ve bakanlık onaylı Kürtçe ya da Kürt tarihi ile ilgili kitapların verilmediği, kırtasiye ihtiyaçlarının karşılanmadığı, keyfi şekilde kitap kotasının uygulandığı, kurum ve kuruluşlara yazılan dilekçelerin gönderilmediği, dilekçeler için evrak kayıt numarasının verilmediği ve sair ihlaller gözlemlenmiştir” diye belirtti.

Tutukluların idareyle iletişime geçemediğini, hukuki haklarının yerine getirilmediğini dile getiren İnci, “Geçmiş Tarsus Hapishanesi raporlarımız dikkate alındığında; insanlık dışı ve onur kırıcı muamelelerin, beslenme ve sağlık sorunlarının devam ettiği, ağır hasta mahpusların tedaviye erişim haklarının sağlanmadığı ya da geç veya eksik sağlandığı, mahpusların eğitim, spor veya mesleki faaliyetlerinin yaptırılmadığı ya da mevzuata aykırı yaptırıldığı, kitap, dergi, gazete gibi materyallere erişimin siyasi ya da ırkçı yaklaşımlarla engellendiği, idarenin mahpuslarla diyalogdan kaçındığı ve temel insani sorunlarını gidermekten imtina ettiği, hasılı; hapishanedeki mevcut tüm sorunların mütemadiyen devam ettiği gözlemlenmiştir.

Hapishanelerde sürekli olarak yaşanan hak ihlallerinin hapishane yaşamını dayanılmaz kıldığı ve insanlık onuru ile bağdaşmadığı hatırlatılmalıdır” dedi. Tarsus T Tipi Kapalı Cezaevi ile ilgili tespit edilen hak ihlallerinin, işkence ve kötü muamele uygulamalarının son bulması amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulması elzemdir.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Tulan
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	S. Dede
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	Gülhan
4	KEMAL PEKÖZ	ADANA	Kemal
5	HABİP EKSİK	IĞDIR	H. Eksik
6	OYA ERSOY	İSTANBUL	Oya
7	NURAN İMİR	ŞIRNAK	Nuran
8	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	Aliçan
9	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	Hüseyin
10	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	Remziye
11	RIDVAN TURAN	MERSİN	Ridvan
12			
13	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ömer
14	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	Muazzez
15	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	Erdal
16	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	Zeynel
17	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	Dilşat
18	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	H. Özgüneş
19	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	Murat
20	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	Ali Kenanoğlu